

IZHAJA VSAK DAN

Na ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Prejemniki štev. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih bokarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nč. (10 stot.)

DELASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez doposlance naročnina, se upravnica ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepriznana pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lestviki konsorcij lista „Edinost“. — Nastavila Tiskarna „Edinost“. Vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 20.

Pešno-kranjski račun štev. 841-652. TELFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Avstrijski ministrski svet.

DUNAJ 13. (Izv.) Danes popoldne je bil ministrski svet pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Sveta so se udeležili vsi ministri razun ministra dr. Bräua. Svet se je bavil s politično situacijo, zlasti z vprašanjem brambnega provizorija.

Československa pravna pogajanja.

PRAGA 13. (Izv.) Danes je pričelo zborovanje „Zveze čeških deželnozborskih poslancev“. Že dopoldne je zboroval deželnozborski klub neodvisnih poslancev, kateremu pripadajo češki statopravniki in narodni socialci. Statopravniki so nedavno izstopili iz „Zveze“ ter sedaj zahtevajo od narodnih socialcev, da tudi oni sledijo njihovem koraku. Neodvisni klub pa je danes po daljši debati sklenil, da za enkrat še ne izstopi iz „Zveze“, spravih pogajanj pa da se ne udeležuje.

„Zvezino“ zborovanje je vzelo ta sklep neodvisnega kluba naznanje ter sklenilo izvolitev 6-članskega odbora, ki se bo bavil s pritožbami narodnih socialcev glede československe pravne.

Spravna pogajanja se ta teden nadaljujejo. Tako nemški, kakor češki krogi pričakujejo, da bodo pogajanja že sredi meseca junija končana. V obeh političnih taborih vlada za pogajanja ugodno razpoloženje.

Bolgarska kraljevska dvojica na Dunaju

DUNAJ 13. (Izv.) Bolgarska kraljevska dvojica pride dne 1. junija na Dunaj in ostane tukaj dva dni kot gost cesarja. Stanovala bo v dvornem gradu.

Črnogorski kralj obišče Dunaj.

DUNAJ 13. (Izv.) Koncem prvega tedna v juniju pride črnogorski kralj Nikolaj na Dunaj, kjer obišče cesarja.

Deschanel ne postane francoski poslanik na Dunaju.

DUNAJ 13. (Izv.) Oficijozno zatrjujejo, da so vesti, da bi bil bivši predsednik francoske zbornice Paul Deschanel designiran za francoskega poslanika na Dunaju, brez vsake podlage. Vesti o imenovanju so prišle v inozemsko časopise.

Lukacseve konference.

BUDIMPEŠTA 13. Ministrski predsednik Lukacs je danes obiskal poslansko Julija pl. Justh-a in je z njim konferiral poldrugo uro. Just je izjavil, da pogajanja še niso popolnoma prekinjena, čeprav je malo upanje na pozitiven uspeh.

Popoldne ob 5. je bil ogrski ministrski svet.

Brambno vprašanje.

BUDIMPEŠTA 13. (Izv.) V ogrskih političnih krogih zatrjujejo, da se je ogrska vlada odločila podati parlamentu predlogo o brambnem provizoriju, s katerim se zvišuje tudi rekrutni kontingent na 136.000 mož.

DUNAJ 13. (Izv.) Z ozirom na sedanjí položaj brambnih predlog pričakujejo, da tudi avstrijska vlada predloži zbornici podobno predlogo brambnega provizorija, zatrjujejo pa, da avstrijska vlada toliko časa še ne bo soglašala z brambnim provizorijem, dokler ni definitivna rešitev brambnih predlog na Ogrskem vsaj načelno zasigurana.

Vozni listki za železničarje.

DUNAJ 13. Združeni odbor slovenskih železničarjev je imel sejo, na kateri je bilo

sklenjeno predložiti železniškemu ministru primerne predloge glede reforme prostih voznih listkov za železničarje.

Državni železniški svet.

DUNAJ 13. (Izv.) Letošnje plenarno zborovanje državnega železniškega sveta prične v četrtek, dne 27. junija.

Nemški rokodelci na južnem Štajerskem.

CELJE 13. (Izv.) O binokostih se tukaj vrši zborovanje nemških rokodelcev z namenom, da protestirajo proti zahtevam slovenskih rokodelcev, zlasti pa proti name-ravani ustanovitvi „Slovenske obrtne zveze“. Nemški rokodelci hočejo na tem zborovanju tudi nastopiti proti socialnim demokratom in slovanskim poslancem v državnem zboru, ker jih smatrajo ti nemški rokodelci za prve škodljivce obrti. Ustanoviti mislijo tudi „Zvezo nemških rokodelcev za Štajersko in Koroško“.

Kulturni nemški šolarji. — Sadovi vzgoje nemškega „Sculvereina“.

DUNAJ 13. (Izv.) Danes praznuje svoj jubilej nemški „Sculverein“. V proslavo so nemški šolarji v gostih gručah in pod vodstvom svojih učiteljev prikorakali pred češko šolo Komensky-jeve družbe v 20. okraju. Tu so tudi mladici kulturnega naroda napravili pravi pravečti bombardma s kamenjem na šolo. Med naskakom je ta „nadebudna“ mladina tulila in rjavela ter prepevala nemško narodno himno. Razbila je več okenj.

Sluga Komenskyjeve šole je zaprosil pri policiji pomoči. Tu pa so mu hladnokrvno in lakonično izjavili, da policija ne more proti tem mladim, še ne 14-letnim mladim nečesar opraviti.

Na podvečer so se demonstracije zopet ponovile. Nemški šolarji so še nekaj šip razbili in se tuleč razšli pozno zvečer domov.

Šolski krogi in trezni pedagogi obžalujejo to slepo divjanje nemške šolske mladine in z radovednostjo pričakujejo, kakšno stališče zavzame nižjeavstrijske šolske oblasti nasproti tem divjim orgijam nemškošovinistične mladine.

Umor in samomor.

LIBEREČ (Sev. Češko) 13. Hišni posestnik in agent Adolf Horn je danes ponoči ustrelil svojo soprogo, svojega 18 letnega sina in svojo 11-letno hčerko in slednjič še samega sebe. Vzrok — slabe finančne razmere.

Naslovni škof dr. Mayer umrl.

DUNAJ 13. Dvorni župnik in naslovni škof dr. Lovrenc Mayer je danes opoldne po dolgotrajni mučni bolezni umrl.

Pohotnež

SARAJEVO 13. (Izv.) „Hrvatski dnevnik“ poroča, da je bil aretiran arhimandrit samostana v Sutomišlecu Kristofor Mihajlovič zaradi pohotnosti, ki jo je izvršil nad neko 13-letno deklico.

Ceste v Albaniji.

CARIGRAD 13. Senat je odobril in sprejel zakon glede gradnje novih cest v Albaniji.

Iz Soluna izgnani Italijani.

SOLUN 13. Turške oblasti so danes izdale nadaljno izgonsko povelje proti osmim, pri solunskem prebivalstvu neprijaznim Italijanom, med katerimi je tudi nekaj trgovcev, odvetnikov in zdravnikov. Dovoljen jim je 30-urni rok. Med izgnanimi Italijani je tudi solunski zastopnik tržaške

„Assicurazioni Generali“, Cuzzi in dalje odvetnika Rafael Modiano in Jožef Sajas. Zadnji je bil pravni zastopnik italijanskega konzulata v Solunu.

Pričakujejo, da vlada izžene še več drugih Italijanov.

Tržaški avijatik Widmer.

ZADER 13. Včeraj popoldne je tržaški avijatik Widmer priredil v Zadru tri, dobro uspele zračne polete. Pri prvem poletu, ki je trajal 12 minut, se je dvignil s svojim Bleriotom 300 m visoko; pri drugem, 24 minut trajajočem 600 m visoko in pri tretjem, 27 minut trajajočem poletu 800 m visoko. Avijatik je napravil naravnost elegantne zračne evolucije okrog mesta in je tudi poletel na bližnji otok.

Vstaško gibanje v Albaniji.

Italija in Albanci.

CARIGRAD 13. Glede sedanjega resnega vstaškega gibanja v Macedoniji in severni Albaniji sodijo nekateri listi, da je tudi Italija v tej igri udeležena in obrača svoje posebno zanimanje na albanski preokret.

Mufti, župan in plemenitniki v Prištini so naslovili na velikega vezirja udanostno brzojavko, v kateri izjavljajo, da je vse prebivalstvo napravilo sveto prisego braniti domovino proti Ital. do zadnje kaplje krvi.

Vojvoda Danev.

CARIGRAD 13. — Preiskava zadnjega bombnega atentata na železniški most pri mestu Gjevclji je našla ne daleč od mostu v bližnjem grmu bolgarsko pisan dokument, v katerem sporeča bolgarski vojvoda Valeš Danev, član bolgarskega osrednjega vstaškega odbora, da je on sam uprizoril atentat.

Nezadovoljnost med Arnavti.

SKOPLJE 13. (Izv.) Med Arnavti v Djakovu vlada splošna nezadovoljnost. Arnavti so prekinili vsa pravna pogajanja s turškimi oblastmi. Arnavti zahtevajo od Turčije orožje, kar pa oblasti kategorično zavračajo. Okrog Djakova in Skoplja se pojavljajo čim močnejše vstaške čete Arnavtov.

SKOPLJE 13. (Izv.) Skopeljski vali je pozval vzbunjene Arnavte, da se razidejo na svoje domove, drugače odpošlje nanje redne turške vojaške oddelke.

SOLUN 13. Število upornih in vzbujenih Arnavtov cenijo na približno 2000. Polovica teh je zbrana in koncentrirana na gorskih višavah okrog Djakova. Vse dosedanje pomirjevalne akcije turških oblasti so ostale brezuspešne. Uporniki izjavljajo, da ne zapuajo turški vladi. Arnavti groze z napadom vojaškega skladišča v Djakovu. Proti temu napadu so pripravljene 4 bataljoni turške vojske.

SOLUN 13. (Izv.) Turška vlada je dala zastražiti vse ceste in mostove v Albaniji z močnimi vojaškimi oddelki. Inženirjem in delavcem, ki gradijo nove ceste po Albaniji, so odposlane vojaške čete na pomoč, da jih varujejo pred vstaškimi napadi. Oblasti in duhovščina se trudijo, da bi pomirile nezadovoljne Arnavte in da bi dosegle zaupanje Arnavtov v turško vlado. Arnavti zahtevajo vse, lansko leto Malisorom in Miriditom dane privilegije.

Nad Pečom in njega okolico se proglašeno obsedno stanje. V gore med Pečom in Djakovom so bili odposlani trije bataljoni pehote, artilerija in en oddelek strojnih pušk.

Generalna stavka v Puli.

Pula, 12. maja.

Generalni štrajk v Puli je končal po — dvadnevem trajanju. Vzdržal se je v četrtek in petek. Nehal je, ne da bi bil donesel gotovosti glede usode tramvajskih uslužbencev. Pač pa so se pogajanja med družo in uslužbenci nadaljevala in trajala včeraj pozno večer. Politično oblast sta zastopala okrajni glavar grof Schönfeld in komisar dr. Vodopivec, ki sta se trudila za sporazum med obema strankama, posebno pa zato, da bi bili uslužbenci zopet sprejeti v službo. Toda brezuspešno. Doseglo se je le toliko, da družba sprejme zopet nekatere njih, ali le provizorično.

Tako je večina njih ostala brez služba in si bodo siromaki morali drugod iskati kruha. Je pač tako, kakor smo pisali mi: voditelji tega gibanja so premalo računali z dejanskimi razmerami in niso dovolj realno tehtali svojih in nasprotnih sil.

Vseh skupaj je bilo aretiranih 22 oseb, med temi 3 tramvajski uslužbenci. Dve osebi sta bili izpuščeni na svobodo, drugih 20 pa so odveli v zapore okrožne sodnje v Rovinju, ker v puljskih zaporih ni prostora.

Kakor razvidno torej, je generalni štrajk popolnoma izgrešil svoj namen. To dejstvo je zelo neprijetno za tukajšnje socialno demokracijo, kajti tudi iz delavskih vrst se že oglašajo glasovi, ki ostro grajajo taktiko socialne demokracije, kar utegne oslabiti njene vrste. Razmere v Puli so pač take, da tu ni terena za generalni štrajk. Politik pa mora vedno računati z danimi razmerami, ako neče škoditi njim, katerim je hotel koristiti.

Reformni srednješolski zavodi in naši odnošaji.

Josip Wester (Ljubljana).

II. Pravice absolventov.

1) *Gimnazije*: Absolventje z zrelostnim izpričevalom se lahko vpišejo kot redni slušatelji na vseh (4) fakultetah vseučilišč za vsakršne akademične študije; dalje kot bogoslovci na bogoslovnih seminarijih; (v slučaju posebnega dovoljenja dotičnega ordinarijata) tudi brez mature, samo z ugodnim zadnjim letnim izpričevalom. Dalje imajo pravico do študij na živinozdravniški vis. šoli, vis. šoli za poljedelstvo, na konzularni akademiji, trgovskih akademijah; tudi na tehničnih visokih šolah, če prestanejo posebno izpitne iz prostoročnega risanja, oz. opisne geometrije; v tem oziru dajajo humanistične gimnazije po novem učnem načrtu priliko za pouk v teh predmetih s tem, da se vpelje prostoročno risanje kot obvezen predmet (v nižjih razr.) v višjih pa opisna geometrija kot neobvezen.

2) *Realke*: Zrelostno izpričevalo daje pravico do študij na vseh visokih šolah tehničnega značaja in za vse tiste kakor gimn. izpričevalo, razen za vseučilišče. Vendar se morejo absolventje z matura vpisati kot redni slušatelji na vseučiliščih na vseh fakultetah, če prestanejo posebno izkušnjo iz latinščine, grščine in modroslovne prope- devitke (min. nar. z dne 28. apr. 1885, štev. 7553, brez izkušnje iz grščine imajo pa iste pravice kakor absolventje realnih gimnazij (min. odl. 29. apr. 1910, št. 10.853).

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge).

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

Glas mu je obtičal v grlu, roke so mu lemo padle ob telo, njegove oči so zadobile kolikormogoče prosoč izraz.

„Niti besedice, ali pa si mrtev,“ je dejala prikazen.

„Kaj bi radi, gospod,“ je zajecjal hlapec.

Kakor se vidi, so prihajali celo leta 1793 trenotki, ko se ljudje niso tikali in se niso nazivljali z „občanom“.

„Hočem, da me pustiš tja noter,“ je odvrnil občan Teodor.

„Čemu?“

„Kaj te to briga?“

Hlapec je z največjim začudenjem pogledal vprašalca.

Občanu Teodorju se je zazdelo, kakor da vidi v tem globokem pogledu iskro razuma. Povesil je puško in dejal:

„Ali bi se branil sreče, ki te pričakuje?“

„Kaj razumete pod mojo srečo?“

„Na primer: petdeset tisoč trankov v zlatu. Zlato je redko in petdeset tisoč frankov je dandanes vredno milijon.“

„Ako Vas pustim tja noter?“

„Da, toda pod pogojem, da pojdeš z menoj in pomagaš pri mojem delu.“

„Toda, kaj boste počeli? V petih minutah bo ta podzemski hodnik poln vojakov, ki Vas ujamejo.“

„Ali lahko zabraniš vojakom vstop v hodnik?“

„Nimam sredstva, nobenega ne poznam in ga iščem zaman.“

Hlapec se je resnično videlo, kako je zbiral vso svojo bistroumnost, da bi našel sredstvo, s katerim bi zaslužil petdeset tisoč frankov.

„Ali zamoremo jutri noter?“ je vprašal občan Teodor.

„Da, brezdvomno; toda še tekom te noči postavijo v tem podzemskem hodniku močno ograjo brez vrat.“

„Potem morava poiskati kaj drugega,“ je dejal občan Teodor.

„Da, morava najti drugo sredstvo,“ je rekel ključarjev hlapec, „iščiva.“

„To je moja stvar,“ je dejal Teodor.

„Kakšno delo opravljaš v ječi?“

„Odpiram vrata in jih zopet zapiram.“

„Ali spiš notri?“

„Da, gospod.“

„Obeduješ in večerjaš notri?“

„Ne zmerom. So ure, ko počivam.“

„In potem?“

„Izkoriščam jih.“

„Za kaj?“

„Da dvorim lastnici gostilne pri Noetovem vodnjaku; obljubila je, da me vzame, ako si prislužim tisoč in dvesto trankov.“

„Kje se nahaja gostilna pri Noetovem vodnjaku?“

„V Rue de la Vieille-Draperie.“

Patriot je napenjal ušesa.

„Ah! ah!“ je dejal.

„Vračajo se. Vidite, da bi ne bili imeli dovolj časa.“

„Ti si dober dečko,“ je rekel patriot Teodor in stisnil hlapcu v pest deset zlatov.

„Vraga!“ je dejal in opazoval zlato v svitu svoje svetilke, „stvar je torej resna?“

„Nič ni resnejšega.“

„Kaj naj storim?“

„Pridi jutri v gostilno pri Noetovem vodnjaku, povem ti, kaj želim od tebe. Kako ti je ime?“

„Grakh.“

„Torej dobro, občan Grakh. Glej, da te do jutrajšnega dneva ključar Richard spodi iz službe.“

„Da me spodi? In moje mesto?“

„Mari hočeš s petdesetimi tisoči frankov ostati ključarjev hlapec?“

„Ne, toda, dokler sem ubog hlapec, sem gotov, da me ne obglavijo.“

„Gotov?“

„Vsaj približno. Če pa bi bil bogat in svoboden...“

„Poskrbijo svoje zlato in dvoril boš raje kaki pletilki mesto gostilničarki pri Noetovem vodnjaku.“

„No, dobro, naj bo.“

„Jutri v gostilni.“

„Ob kateri uri?“

„Ob šestih zvečer.“

„Jutri!“ je ponovil Teodor in zbežal. Bil je že skrajni čas, koraki in glasovi so se bližali boljbolji. V temnem hodniku se je videl odsev luči.

Teodor je dospel k vratom, ki mu jih je bil označil pisar, ko je sel na njegovo mesto. Z vzdigalko je razbil ključavnico, hotel k označenemu oknu, je odprl, se spustil na ulico in se zopet nahajal na republiškem tlaku.

(Dalje.)

3) **Reformni zavodi.** V obče veljajo za absolutne reformnih zavodov vseh 3 tipov iste določbe, torej iste pravice kakor za absolutne gimnazij in realk. Torej so zrelostna izpričevala teh zavodov širše vrednosti, kakor izpričevala gimnazij, ozir. realk za se; zato nudijo absolutantom priliko za več in za različnejše študije kakor gimnazijska, oz. realska zrelostna izpričevala. In baš v teh pravilih in tej obsežnosti obstoji praktična prednost študij na reformnih zavodih: 1) nudijo ti zavodi učencem priliko, da se lažje prilagodijo predmetom sprito svojih zmognosti; in 2) daje zrelostno izpričevalo reformnega zavoda obenem skoro vse tiste pravice, ki jih daje gimnazijsko, oz. realsko izpričevalo samo za se.

Te pravice so: 1) Absolventje *realne in reformne gimnazije* se lahko imatrikulirajo na posvetnih fakultetah vseučilišč kot *redni slušatelji* in delajo lahko vse državne izpite in rigorozne; posebej: posveta se lahko *juridicnim in medicinskim študijem sploh; filozofskim* pa iz vseh *modernih jezikov ter realist.* predmetov. *Učiteljsko* (profesorsko) izkušnjo iz klasične filologije, iz latinščine in franc. (kot glavnih predmetov), iz zgodovine in iz modroslovja smejo delati le tisti slušatelji, ki se izkažejo, da so prestali najkasneje dve leti pred sklepom predpisanih vseučiliških študij *dopolnilno izkušnjo* iz grščine v obsegu zahtev pri gimnazijski zrelosti izkušnji. To izkušnjo napravijo lahko na kaki gimnaziji ali pa pri posebej za to določeni izpraševalni komisiji na univerzi.

Zato se osnujejo na univerzah tudi posebni učni tečaji za lat. in grščino. — Slične določbe veljajo za *teološke študije* (min. odl. z dne 12. dec. 1909, št. 49645), da morajo absolventje reform. zavodov prestati posebno izkušnjo iz grščine v obsegu gimnazijskih zahtev. Dodatno izkušnjo iz grščine morajo delati tudi tisti osmošolci, ki so od pristojnega ordinariata sprejeti v smerišče samo na podlagi *lelnega izpričevala* (brez zrelostne izkušnje).

2) Absolventje osemrazr. *realnih gimn.* in *realnega oddelka delniškega tipa* (C) se pripušte brezpogojno kot *redni slušatelji tehničnih visokih šol*; absolventje reformne gimn. (tip B) pa le, če izkažejo slično, kakor absolventje gimnazij, zahtevano spretnost v prostoročnem risanju.

3) Absolventje reform. zavodov tipa A in C (realnega oddelka) se sprejmo brezpogojno kot redni slušatelji na visoki šoli za *poljedelstvo*; absolventje reformne gimnazije (tip B) pa morajo *prvo leto* poslušati predavanje o *opisni geometriji*.

4) Na *živnozdravnih visokih šolah* imajo absolventje vseh reformnih zavodov dovoljen pristop kot redni slušatelji.

5) Za *apotekarske* (lekarske) študije zadostja absolviranih šest razredov kakaga reformnega zavoda; le absolventje 6. razr. tipa C (realn. oddelka) morajo narediti dopolnilno izkušnjo iz *latinščine*, kolikor je predpisano za 5. in 6. razr. real. gimnazije.

6) Absolventje reformnih zavodov se pripušte brezpogojno kot *redni slušatelji rudarskih visokih šol* (akademij) v Ljubnem in Pribramu.

7) Pravice do *enoletne prostovoljne vojaške službe* so iste, kakor jih imajo absolventje gimnazij ali realk. Iste pravice veljajo za sprejem v vojaške vzgojevalne zavode in za pripust h kadetnim izkušnjam.

50.000 kamenčkov!

Slovensko akademsko društvo „Balkan“ je sklenilo, da nabere za bodočo **centralno ljudsko knjižnico v Trstu**

50.000 kamenčkov

po 2 vinarja in sicer potem blokov. Nabrana svota bo tvorila podlago za prepotrebno kulturno institucijo. Zato naj ne bo tržaškega Slovenca, ki ne bi daroval v ta namen vsaj 1 kamenček, ako ne več! Na delo torej vsi, ki jim leži na srcu izobrazba in kultura slovenskega tržaškega ljudstva! S prosveto k svobodi!

Za slovensko akad. društvo „Balkan“
Josip Kernev, Josip Požar,
tč. predsednik, tč. tajnik.

Domače vesti.

Iz finančne službe. Višji davčni upravitelj pri finančnem ravnateljstvu v Trstu Jak. Punter je imenovan v sedmi činovni razred. Davčni upravitelj Ivan pl. Zatonj je imenovan za višjega davčnega upravitelja v področju tržaškega finančnega ravnateljstva.

Smrtna kosa. Na Opčinah je umrl vpokojen c. kr. redar in gostilničar g. Ivan Kravanja, ki je bil na Opčinah splošno priljubljen in spoštovan. — Bodl mu blag spomin!

Le ne domačinov! Včerajšnji „Indipendente“ priobčuje članek, ki ga je priobčilo glasilo tridentinskih neodrešencev „Alto Adige“ in ki pač prejasno kaže, četudi le med vrstami, kam mislijo naši tržaški gospodje v najbližjem času. Članek je namreč pisan v Trstu, kar izrecno tudi pripominja „Indipendente“.

V Trstu se v najkrajšem času začno graditi velike stavbe na račun mestne občine: nove vojašnice, vojaško oskrbovališče, potem cela vrsta novih cest, tramvajskih zvez itd. Vlada zgradi veliko novo justično palačo in jetnišnico. To vse se začne graditi še tekom letošnjega leta. Ima pa občina za najbližji čas projektiranih še celo vrsto drugih stavb: ceste v Kolonji, drugi dekliški licej, razširjavo italijanske šole pri Sv. Ivanu, novo veliko šolo pri Sv. Vidu, novo slovensko šolo v zgornji okolici itd.

Dela torej dovolj in tega dela bo še vedno več, saj bo morala občina v par letih začeti graditi drugi vodovod in prav tako tudi mestno kanalizacijo.

Pa pravi „Indipendente“: „Treba bi bilo torej, da „Camera del lavoro“ in delavske posredovalnice v Trentinu z vso pozornostjo zasledujejo delovni trg v Trstu, ki bo mogel dati posla tisočom delavcev in ne samo za kratko dobo, temveč za nekaj let.... Trst more v resnici postati od danes dalje središče privlačnosti za trentinsko izseljevanje.... Trst more postati največje trentinsko mesto“.

„Indipendente“, oziroma „Alto Adige“ pozivlja nato vse one, ki imajo posla z zaposlavanjem trentinskih delavcev, naj posvečajo vso pažnjo tej zadevi, ki je največjega gospodarskega, rodoljubnega in narodnostnega pomena.

Tako torej! Komaj se je začelo misliti nato, da se zgrade kake večje javne stavbe v Trstu, že so se našli ljudje, ki hočejo navleči v Trst vso silo tujega delavstva, ki naj odjeda kruh domačinom. Le ne zaslužka domačinu, tistemu, ki vzlic temu, da nosi vso silo občinskih bremen, ne najde zaslužka v domači občini, na svojih domačih tleh. Domačin naj strada, tujec pa naj uživa tu vse dobroto, seveda zato, ker potrebujejo tržaški italijanski brezkrvni novih elementov od zunaj, da si pomlade svojo zvozeno pristno italijansko kri, „er hočejo na ta način pomagati svojemu italijanskemu ambijentu vsaj kolikor toliko na noge. Torej le proč z domačinom, posebno še, če je ta domačin — Slovenec!

Toda še nekaj tiči za celim tem trentinskim priseljevanjem. Saj se pač le predobro spominjamo, kako je bilo z delavstvom v tržaški ladjedelnici. Tedaj je italijansko časopisje kar grmel, da je treba tu namestiti le domačine Furlane, ne pa morda ljudi „s hribov“ in ne vemo, odkod še, toda ko so začeli poklicani činitelji nekoliko natančneje pregledovali te „domače“ Furlane, se je izkazalo, da so vtiho tapljali pod imenom domačinov v ladjedelnico stotine — renjikolovi!

Kar se je zgodilo v Tržiču, nameravajo prav tako in to kar najgotovješe tudi s svojimi Trentinci. O da, tako za „vzorec“ bi si že zapisali par delavcev iz Trentina, a vse druge stotine in tisoči delavcev, ki bi prihajali v Trst pod imenom Trentincev, bi bili prav tako najpristnejši renjikoli, kakor so to bili oni v Tržiču. Ne Trentincev, temveč renjikolov, teh se jim hoče našim tržaškim italijanistom in te hočejo vtiho tapljati v Trst preko Trentina.

Sedaj pa nastaja vprašanje za naše delavstvo, kako stališče naj zavzame proti tej zlobni nakani? Ali naj še morda obrne za obrambo svojih pravic in koristi na naslov tistih socialnih demokratov, ki jim je dober vsak, samo da plača svoj prispevek v njihovo blagajno! Ali se bodo socialni demokrati morda zavzeli za pravico do kruha, ki jo imajo domači tržaški delavci na svojih domačih tleh? Kaj še! Z odprtimi rokami bodo sprejemali vse, kar bo prihajalo iz Italije preko Trentina, domačja pa ob vsej obilici dela mora z lačnim trebihom gledati, kako se bo mastil tujec ob polni skledi. In največje gorje pa še tistemu domačemu delavcu, ki noče prodati svoje slovenske narodne zavesti breznarodni internacionali!

Slovenski zidarji! To vam je pogled v najbližjo bodočnost. Ako nočete, da vam bo tujec izpodjedal kruh na vaših domačih tleh, vzdržite se in organizirajte se proti vdiranju tujcev v vaše pravice. Od socialnih demokratov vam ni pričakovati pomoči v tem boju za kruh na domačih tleh, rešiti vas more edino le krepka lastna organizacija.

O stvari izpregovorimo še natančneje. **Zakaj so uprizorili socialni demokrati tako ostudno gonjo proti slovenskim zidarjem?** Zato, ker se bližajo deželnozborske volitve. Zidarji! Ako ste organizirani pri socialnih demokratih, škodujete slovenskemu narodu in samim sebi, ker ste tudi Vi člani tega malega, zatiranega in ubogega naroda. Na volitvah Vas bodo hoteli zlorabiti. Ako ne boste glasovali za socialnega demokrata, bodo z Vami še huje, še grše postopali, nego postopajo sedaj. Ako boste pa volili socialnega demokrata, boste s tem škodovali narodu, ker so socialni demokrati nasprotniki našega naroda.

Odlikovana tovarna. Tovarna kisa g. Frana Kralja v Gorici je bila dne 15. marca t. l. na dunajski internacionalni razstavi živil odlikovana z zlato kolajno. Čestitamo.

Koncert v proslavo 25-letnice ženske Ciril Metodove družnice je bil dobro obiskan, vendar bi bil mogel biti še boljše. Pogrešali smo namreč predvsem one, katerim je delovanje družbe v prvi vrsti namenjeno.

Večer je otvoril „Prolog“, ki ga je našel za to priliko zložila naša domača pesnica gospica Marica Gregorič in ki ga je govorila g. Vera Ponikvar. Simpatična gospica je žela vzharno odobravanje za svojo s čustvom in razumevanjem prednašano deklamacijo in občinstvo jo je ponovno klicalo pred zastor.

Prologu je sledila živa slika. Narod in šolska mladina se klanja blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu. Gospa Costaperaia je odpele tri samospeve: Fibihovo „Rožo“ in Čajkovskega „Ob Zibeli“. Občinstvo je — kakor vselej — najpristnejše pozdravljalo svojo pevko-ljubljanko, ki je na radost občinstva dodala še tretjo pesem v proslavo dobrotne-slavljenke g. M. Mankočeve.

Zbor „Glasaene Matice“ pod spretnim vodstvom g. Mahkote je imel jako srečen večer.

Ugajali so osobito mešani zbori „Jugoslovanske vaše slike“, katere je jako lepo spremljal g. prof. Mirk na klavirju in pri katerih je čustveno deklamoval intendant g. Rajner.

Velik del večera je izpolnil salonski orkester vrdejskega „Sokola“ ki je pri koncertu sodeloval pod vodstvom g. Adamiča. Tu pa moramo odkrito reči, da je bil to eksperiment, ki se ni posrečil, ker je prišel — prežgodaj. Priznavamo pa, da je ta orkester v kratkem času svojega obstanka lepo in razveseljivo napredoval in hvalevredna marljivost članov tega orkestra ter znani glasbeni talent gospoda Adamiča nam jamčita, da smemo v doglednem času pričakovati lepih uspehov.

Mestni svet bo imel jutri ob 7. zvečer sejo, na kateri bo razpravljal o pravilu glede likvidacije del razširjanja občinske plinarne in električne centrale, sklenjene leta 1900 in 1903, ter o proračunih in sklepni računih raznih fondov.

Orjaška jama „Dimnice“ v Slivjah. Tržaška podružnica S. P. D. je te dni pričela z nadaljevanjem dela v orjaški podzemski jami, o katere lepoti se je razširil glas že tudi izven naše domovine.

Dasi jama še ni popolnoma pristopna, ker niso dodelana še vsa potrebna pota, steze, mostovi itd., vendar je imela v zadnjem času že več obiskov ter je bila predmet splošnega občudovanja.

Pred kratkim je posetilo jamo „Nemško plan. društvo“, sekcija Primorsko. Dne 25. aprila pa si je ogledal jamo francoski znanstvenik in geolog Mr. Maurice Marcel Allorge, L. E. S. iz Pariza, ki se bavi z raziskovanjem svetovnih podzemskih jam. Ni se mogel dovolj načuditi divotam te jame ter je omenjal, da enačih čudežnih knapiških tvorbi ni našel dosedaj še v nobeni jami.

Dne 28. aprila pa je napravilo društvo „Societá Adriatica di scienza naturale“ (društvo za prirodoznanstvene vede) izlet v „Dimnice“. To društvo, ki mu načeljuje znani znanstvenik in ravnatelj tržaškega muzeja, dr. Marchesetti, je bilo naravnost navdušeno po vltisu, ki ga je napravil nanje ta naš bajni dom, kar je dalo izraza tudi v pismu, naslovljenem na tržaško podružnico S. P. D., kjer omenja med drugim, da je ta veličastna jama v resnici čudež našega Krasa in da presega lepote drugih podzemskih jam.

Vsi ti poseti so bili spremljani po zastopniku in poverjeniku odbora tržaške podružnice S. P. D., g. Eg. Cehu, ki je vodil obiskovalce po raznih delih jame ter dajal vsa potrebna pojasnila.

In tako se bliža čas, da bo v področju „Slov. plan. društva“ otvoren nov podzemski dom, ki bo kazal svetu divote, ki jih krije naša lepa slovenska domovina v svojem osrčju.

V nedeljo v Sv. Križu! Laška prevzetnost presega vse meje in na vse pretege se pripravlja, da bi s pomočjo raznih poturic vpriporili prihodnjo nedeljo predzno izživanje slovenskega domačega ljudstva v našem Sv. Križu. Ni dovolj, da zloglasna zalega že desetletja mami ubogo deco zaslepljenih slovenskih starišev v svojo raznarodovalnico. Ne, laška predznost sega že tako daleč, da namerava ta „Lega“ zbrati Lahone in poturice od vseh strani v Sv. Križu, kakor v kakem furlanskem gnezdu, da bi tam razkazovala žalostne uspehe svojega raznarodovalnega početja. Kakor čujemo, so mnogi Križani radi te nesramne agitacije jako ozlovoljeni in umevno je, kako si želijo, da jih prihodnjo nedeljo poseti slovensko zavedno ljudstvo v Sv. Križu v čim večjem številu ter pokaže svetu, kako vsi rojaki v Trstu, njega okolici in na Krasu sočustvujejo s to nesrečno vasjo.

Ne vabimo rojakov na kake hrupne demonstracije ali izgrede, ampak na mirno manifestacijo v protest proti drznim poskusom nemoralne italijanske agresivnosti. Le za slovenski značaj Sv. Križa hočemo manifestirati. Na drzno italijansko provokacijo dostojanstven slovenski odgovor! To hočemo in nič drugega.

Cvetke z vrta 2000 letne — kulture. Pišejo nam: Minolo nedeljo opoludne sem se vračal z openskim električnim tramvajem v mesto. Stopivši v voz, so me otroci, ki sem jih imel saboj, ogovarjali slovenski, kakor navadno. V vozu ste bili samo dve „gospici“ precej elegantno opraviženi. Ob prvih slovenskih besedah sta se začudeno spogledali, potem pa je ena njih rekla tovarišici: „La lingua gentile“. Kri mi je šinila v glavo. Spustil sem na nju vse možne pušice, ne da bi nas bile več ne pogledale in še manj zabavljale!

Tako naj stori sleherni, ko se mu dogodi, da hoče žaliti kaka laška goska ali gosak.

Minolo soboto je neki slovenski uradnik šel na poziv k telefonu. Nekdo je v laškem jeziku vprašal: Kdo tam? — na kar je poklicani povedal ime trvdke, ki je slovenska. Ne da bi klicatelj še kaj odgovoril, je rekel nekemu ob telefonu: „Ta prasec govori nemško“!!! Brez komentarja.

Okoličani! Tudi Vas kliče narodna dolžnost dne 2. junija k slavnosti Čitalnice pri Sv. Jakobu. Ni je vasi v okolici, kjer bi ne bilo rečeno društvo sodelovalo; zato vrnite jej, dragi bratje: milo za drago!

V nedeljo 16. junija 1912. velika sokolska slavnost na Opčinah! Ta dan naj nobeno drugo narodno društvo Trsta, okolice in Krasa ne prireja svojih veselje!

Izlet „Strossmajerjev“ na Prosek. Minulo nedeljo je priredilo hrvatsko društvo „Strossmajer“ na Prosek izlet, katerega se je udeležilo okoli trideset oseb obojega spola. Strossmajerjem se je po shodu pridružil tudi lepo število domačinov in prišel je med nje tudi dež. poslanec Alojzij Goriup, ki je izletnike bratski pozdravil imenom Prosečanov. Odzdravil je g. dr. Jedlowsky in ko je g. Goriup še enkrat govoril, se mu je zahvalil g. Crnkovič. Domačini so zapeli „Slovenec i Hrvat“ in po odhodu so goste bratski pozdravljali.

Od društva „Strossmajer“ je res jako lepo in hvalevredno, da je začelo tako pridno prirejati izlete v bližnjo in daljno okolico, ker še-le tedaj, ko se bomo medsebojno temeljito poznali, nastane med hrvatsko kolonijo v Trstu in Slovenci prava in ne samo frazerska zveza bratstva. Prvi predpogoj ljubezni je pač globoko in vsestransko medsebojno poznanje.

Gosp. Križmancij nas prosi naj včerajšnje poročilo o shodu na Proseku popravimo v toliko, da on ni govoril ne o laških in tudi ne o turških vojnah. Tudi da on nima nikake pike na župana dr. Valerio katerega osebnost spoštuje, a je kritikoval le njegovo politično delovanje.

Trgovsko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 26. majnika društveni izlet na Bleško jezero. Odhod zjutraj ob 7.30 z brzovlakom, dohod na Bled ob 11. Z Bleda peš skozi Vintgar na Dobrovo, od tam ob 7. zvečer povratek. Člani plačajo: tja in nazaj K 7, nečlani imajo 20%, popusta na originalni ceni in sicer K 10-72. Prijave sprejema blagajnik Trg. obrtne zadruge ob uradnih urah. Pri vpisovanju je treba plačati vozno.

Ker moramo vedeti število udeležencev, prosimo da se nemudoma vpiše vsak, ki se želi udeležiti izleta.

Podporno društvo za slov. visokošolce v Pragi si dovljuje tem potom opozoriti slovensko občinstvo, da je razposlalo nekaterim prijateljem našega društva nabiralne pole.

Vsak tudi najmanjši dar bo hvaležno sprejet.

Peking-Pariz v aeroplanu. Aeronavtična komisija francoskega Aero-kluba je priobčila predpise za letalno tekmo Peking-Pariz, za katere je dal dnevnik „Matin“ 155.000 frankov na razpolago. Avijatiki odlete iz Pekinga 1. septembra t. l. ob šestih zjutraj. Pot je sledeča: Peking, Kijaita, Irkutsk, Tomsk, Omsk, Kazan, N. Nowgorod, Moskva, Varšava, Dunaj, Trst (med 20. in 24. oktobrom), Genova, Pariz; vsa črta je dolga 12.600 kilometrov in prigrasilo se je za to gigantsko tekmo dosedaj pet aeroplanov. Ako upoštevamo, da bodo morali ti modni junaki preleteti tisoče kilometrov čez nepregledne puščave, sibirske pragozde, planote in hribovje, je res treba občudovati take hladnokrvne in pogumne ljudi, ki imajo tako veliko zaupanje do svojega letalnega ptiča. — Prihod v Pariz je določen na 1. novembra.

V pojasnilo. Valed neljube pomote pri upravi našega lista, je včeraj izostala osmrtnica po gospodu Ivanu Kravanju iz Opčin. Novo pogrebno podjetje je osmrtnico poslalo upravi in torej tega podjetja v tem oziru ne zadene nikaka krivda.

SOKOLsko
za gospode in dame, ladno
in modno blago priporoča
KAREL KOCIAN,
: : tovarna sukna : :
v Humpolcu (Češko).
: : Uzorci franco. : :
blago, sukna

Hočete imeti dobro obleko in po ceni?

Obrnite se zaupno v skladišče izgotovljenih oblek

Armando Levi, Trst, ul. Carducci 32 vogal Santorio

Tržaška mala kronika.

Trst, 13. maja.

Avtomobilska nesreča na Opčinah. Danes dopoldne okrog pol 12 so nujno zahtevali iz vile „H“ na Opčinah pomoč rešilne postaje, češ, da so nevarno ranjene štiri osebe, ki so se vozile z avtomobilom, ki se je par metrov pred obeliskom zaletel ob cestni odrišč.

Zdravnik rešilne postaje dr. Umek se je nemudoma odpeljal v avtomobilu z dvema strežajema na lice mesta. Tu je našel težko ranjenega 23letnega avtomobilskega šoferja Giovannijsa Fornio, ki stanuje v Trstu v ul. Antonio Canova št. 22. Fornio je zadobil težke notranje poškodbe, zlomil si je eno rebro in je bil tudi precej hudo poškodovan na levi roki.

31letni težak Anton Dodič, stanujoč v Škorklji št. 341, ki je sedel na avtomobilu poleg šoferja, je bil tudi težko ranjen. Pretresli so se mu možgani, bil je hudo pobit po glavi in je imel zelo poškodovano desno nogo. Drugi dve osebi, o katerih dosedaj še ni znano, ali so se nahajale tudi na avtomobilu, ko se je dogodila nesreča, ali pa le na cesti, ste tudi poškodovani precej hudo. Ste na to 25letna Marija Mavrič, stanujoča v Škorklji št. 179, ki je zadobila poškodbe na levi nogi in levi roki, in njen oče, ki ima zlomljeno eno rebro in precej poškodovano desno nogo.

Zdravnik rešilne postaje je podal vsem štirim najnujnejšo prvo pomoč in je dal potem prva dva prepeljati v bolnišnico, dočim sta pa Mavričeva lahko sama odšla domov. Stanje šoferja in Dodiča je nevarno.

Avtomobil, ki je last družba „Società dei tassametri“, je hudo razbit in je seveda moral ostati na licu mesta, kjer ga straži orožnik. Avtomobil je vozil iz Trsta na Opčine.

Dodatno smo dobili k tej notici še poročilo, da so bili vsi štirje, ki so se vozili z avtomobilom precej pijani, najbolj pa Dodič, ki se je hotel pošaliti s šoferjem ter ga je sunil v roko, s katero je držal krmilno kolo. Vsled tega sunka je zavozil avtomobil v stran in treščil ob brzojavni drog, potem pa ob odrišč. Vse štiri je vrglo iz avtomobila in šofer je priletel najprej z glavo ob oni drog, ki drži avtomobilovo streho, potem na cesto. Obliat je seveda uvedla preiskavo o celi nesreči.

Cestni napad. V nedeljo ob 2 popoldni so na Opčinah našli na cesti težko ranjenega 22letnega delavca Petra Vremeca. Mož je imel razbito črepijo. Ne ve se, če gre za roparski napad ali maščevanje. Vremeca so spravili v bolnišnico.

Uzmovičeva smola. Pri Amaliji Lerner v Starem mestu se je nastanil neki človek, ki se je izdal za 16 let starega Ivana Morutice iz Gorice. Ko je pa bila gospodinja odsotna, je možakar porabil to priliko ter ukradel svoji gospodnji dve srebrni zapestnici in en srebren prstan. Z ukradenimi predmeti se je takoj podal na kupčijo. Našel je na ulici gručo žensk, katerim je ponudil ukradene predmete na prodaj. Ali, o smola! V oni gruču žensk je bila tudi Lernerjeva, katere pa Mazutich ni takoj opazil. Čim jo je opazil, pa je spustil ukradene stvari na tla, a sam je začel bežati. Lernerjeva je pobrala svoje stvari in vso zadevo ovadila policiji.

Javno nasilstvo. V Čedad v italijanski Furlaniji pristojni 26letni dninar Eugenio Temporini, stanujoč v ul. delle sette Fontane št. 7, je sinoči pretepal na sirov način na Velikem trgu neko Angelo Kade, stanujočo v zagati Guslo št. 7. Ko je ženska začela kričati na pomoč in je prihitel na lice mesta stražnik, je junaški renjiko pobegnil. Toda v ul. Beccherie ga je ustavil drug stražnik, kateremu pa se je Temporini postavil z vso močjo po robu. Zaletel se je v stražnika, da se je stražnik prevrgel po tleh. Ker se je stražnik nato hitro pobral, ga je renjiko udaril s pestjo po glavi in ga poleg tega psoval na vse moguče načine. No, končno so siloviteža le spravili v zapor.

V ljudskem prenočišču v ul. G. Gozzi prenočujoči 29letni dninar Karel Šorlić, doma iz Sežane, je sinoči v kavarni „il portici di Chiozza“ precej hudo razsajal in premetaval mize. Prišel je stražnik in ga opominjal, naj miruje, toda ker Šorlić le ni miroval temveč še dalje razsajal, mu je stražnik napovedal aretacijo. To pa nikakor ni bilo prav Šorliću, ki se je zaletel v stražnika, mu raztrgal jopič, pas, na katerem je imel pripet službeni revolver in pa jermen pri čeladi. Končno ga je stražnik vendarle ukrotil in ga odpeljal na stražnico, kjer pa je Šorlić nanovo začel razsajati in se končno tudi hotel obesiti. Imel ga je več ko preveč v glavi; v ulici Tigor se bo pač streznil.

Zaradi kave. Stražniku, ki ima svojo službo v ul. Caserma se je zdel nekam sumljiv neki možakar, ki je vstopil v neko trgovino v ul. Caserma in si je dal tamkaj stehatati neko stvar, ki se je pozneje izkazala kot kava. Stražnik je bil pač radoveden, kje je možakar dobil toliko kave, bilo je namreč 2 kg 80 dek, nakar mu je oni pojasnil, da je kupil kavo v neki gostilni v ul. Ghega od nekega neznanca. Ker se je pa stražniku zdela cela stvar le nekoliko preveč sumljiva, je odvedel možakarja na policijo. Aretranec je neki Anton Regent, star 41 let, dninar s Kontovelja.

Vojaški begun. V Varaždin na Hrvatskem pristojni 24-letni črevljar Fran Hajdek se je pred tedni prijavil avstrijskemu konzulatu v Beyrutu v Mali Aziji, češ da je pred tremi meseci pobegnil od 53. pešpolka v Ogulinu. — Konzul ga je dal vkrcati na Lloydov parnik „Goritia“, ki je prispel včeraj v tržaško pristanišče. Hajdeka so tu izročili vojaški oblasti.

Koledar in vreme. — Danes: Bonifacij, Svetolik. — Jutri: Zofija, Jaromira. Temperatura včeraj ob 12. opoldne + 22° C°. — Vreme včeraj: Toplo. Vremenska napoved za Primorsko: Tupatam oblačno in deževno. Temperatura neizpremenjena. Vzhodni vetrovi.

Društvene vesti.

Ženska podružnica sv. C. in M. ima danes ob 6. odborovo sejo v Slov. Čitalnici. Vse odbornice se vabijo, da se seje zanesljivo udeležijo.

Pevsko društvo „Trst“. Danes ob 8. zvečer vaja za moški zbor. — Po vaji pogovor glede sestave novega odbora. Jutri tamburaška vaja. Sprejemajo se novi pevci, pevke in tamburaši.

Sedež: „Delavsko podp. društvo“ (Narodni dom). Ker nastopi naše društvo na slavnosti St. jakobske Čitalnice, dne 2. junija, so gg. pevci naprošeni, da redno in polnoštevilno zahajajo k pevskim vajam.

Slov. del. izobr. društvo vabi vse odbornike na nocojšnjo odborovo sejo ob 8. v ul. Stadlon 19.

Cenjene odbornice in poverjenice CM podružnice so naprošene, da pridejo k seji danes ob 5 uri pop. v Slovansko Čitalnico.

Trgovsko izobraževalno društvo ima nocoj svojo redno odborovo sejo.

Telovadno društvo Sokol v Trstu II. pešizlet se vrši na praznik, dne 16. t. m. v Orlek. Odhod ob dveh popoldne. Zbirališče telovadnica. Obleka civilna.

Kmetijska družba za Trst in okolice naznanja gg. odbornikom, da ima dne 15. t. m. v sredo ob 3.30 popoldne v svojih prostorih odborovo sejo.

Slovanska Čitalnica vabi vse članstvo na drugi društveni izlet, ki ga priredi prihodnjo nedeljo, dne 19. majnika, v Avber. Odhod z državno železnico ob 12.46, ali pa s tramvajem ob 12.40 na Opčine in od tam v Dutovlje.

Odbor se nada, posebno z ozirom na izborni uspeh prvi društveni izlet, da se tudi tega izleta udeležijo člani v čim večjem številu.

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi dne 19. majnika izlet v Stanjel na Krasu. Odhod iz Trsta se določi danes na seji. Člani in nečlani so naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo tega izleta, ker pride v Stanjel tudi goriško društvo „Danica“.

K slavnosti razvija zastave šentjakobske Čitalnice so se proglasila sledeča br. društva:

1. pevsko društvo „Trst“ korporativno. 2. Del. podp. društvo, z zastavo. 3. Mandolinistična skupina „Viktor Parma“ 4. Pevsko društvo „Ladja“ iz Devina z zastavo. 5. Kolesarsko društvo „Balkan“. 6. Pevsko društvo „Velesila“ iz Škedenja korporativno z zastavo.

Bratska društva so naprošena, naj javijo tekom tega tedna svojo udeležbo, da nam bo mogoče pravočasno sestaviti spored.

Nar. del. organizacija.

— Poročilo o sobotnem shodu NDO v Škedenju priobčimo prihodnje dni.

— Zidarjem pri Sv. Mariji Magdaleni Spodnji in Zgornji naznanjamo, da priredi prihodnjo nedeljo, 19. maja krajna skupina zidarjev NDO v prostorih konsumnega društva na Kolonkovcu javen shod, na katerem bo poročal tudi državni in deželni poslanec gosp. dr. Otokar Rybař.

Zidarji, poprimite se torej že sedaj agitacije, da bo udeležba na shodu častna!

— Krajna skupina mestne plinarne NDO, sklicuje za danes ob 6. zvečer javni shod v stanek v gostilni „Kosič“ pri Sv. Jakobu, ul. sv. Marka št. 19.

— Krajna skupina Lloydovega arzenala NDO sklicuje za danes, 14. maja ob 8. zvečer javen shod v konsumnem društvu „Jadran“ pri Sv. Jakobu.

— Krajna skupina zidarjev NDO sklicuje za jutri ob 6 in pol zvečer društven shod v prostorih NDO ul. sv. Frančiška št. 2.

— Narodna delavska organizacija sklicuje za četrtek ob 6. zvečer javni shod v „Kons. društvu“ v Barkovljah.

— Pisci članka „Iz zidarskih krogov“, priobčenega minule sobote v „Edinosti“, so naprošeni, da se zglase v NDO, ul. sv. Frančiška št. 2., da se natančno informiramo, da nam bo čimprej možno nastopiti proti krivcem-teroristom.

— Zidarji so se začeli pridno organizirati v NDO. Vsak dan prihajajo novi člani. Razveseljivo dejstvo. Terorizem socijalnih de-

Mnenje gosp. dr. a H. Hoenig-a,

EGGER

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Že leta uporabljam Vaše Železnato Kina-vlno Serravallo. Je izborna sredstvo proti kloroz in malokrvnosti in z veseljem Vam moram javiti, da sem v teh boleznih dosegel dobre uspehe.

EGGER, 3. marca 1910.

Dr. HOENIG.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Dr. Pečnik

Trst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. —

ZDRAVNIK

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordinuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne. TELEFON 177/IV.

Čevljarnica

Leonardo Renna

Trst, ul. delle Acque 4.

Velika izbira moških, ženskih in otroških čevljev. Sprejemajo se naročila in popravila po zmernih cenah

Odvečniškega koncipijenta

sprejme takoj

dr. Feliks Kovačič

odvetnik v Trstu.

Znanje italijanskega jezika je potrebno. Prednost imajo oni, ki imajo substitucijsko pravico.

Zdravilno pivo dvojnega kvasa

Vel zdravniki ga priporočajo.

Odlikovano na : 7 razstavah :

S. STEFAN

Odlikovano na : 7 razstavah :

Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblok

Velika izbira letnih in zimskih oblok za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteti v veznji.

Velika izbira voinenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni šte. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“. Telefon št. 251, Rim. II.

Aristide Gualco - Trst

via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.

Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cev in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna.

Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

Naznanilo. - Na Korsu št. 13, prvo nastr.

je začela razprodaja partije

krasnih oblok za dame, jopičev, vestalij, priponov spodnjih kril in hlač itd.

s 50 % znižanja

Čas razprodaje : od 8. do 12. in od 2. do 7. pop.

mokratov moramo steti. Kdor še ni član NDO naj se nemudoma vpiše.

Novi člani se sprejemajo vsak dan od 4-8. zvečer v uradu NDO, ul. sv. Frančiška št. 2.

Vesti iz Goriške.

Iz Kanala nam pišejo: V nedeljo bi se bil moral vršiti tu zaupni shod krajne organizacije socialnodemokratske stranke. Shod je sklicai tržaški general bansekretar Jože Kopač. Pri vsakem vlaku so čakali razni frajtarji in koproli gospoda generala, a generala od nikoder. Ker pa ni bilo niti armade dosti — bilo jih je samo pet socialistov — železničarjev — niti generala, so napolnili zborovalno sobo narodni železničarji. Shodu je predsedoval neki sodrug Lepušič, ki pa ni bil nič kaj vesel svojega zborovanja, kajti v zunanji sobi je sedel strah v podobi Ivana Jakliča, katerega so se gospodje sodrugi tako zelo ustrašili, da se niso upali zborovati v njegovi navzočnosti.

Lepušič je sicer govoril nekaj, toda bili so to le otrobi. Končno je zaključil shod z besedami: „Žalibog moram priznati, da Kopač ni prišel na shod, dasiravno ga je sklicai sam in dal častno besedo, da se ga udeleži, ker se je zbal Jakliča. To še danes sporočim dunajski centrali železničarske strokovne zveze“.

Je pač bila to velkanska blamaža za naše socialne demokrate, ki bodo itak menda že prav v kratkem zmrznili s svojim Jožetom Kopačem vred.

Volitev v okrajno bolniško blagajno v Gorici. Volitve so razpisane na dan 2. in 9. junija. Izvoliti je 60 delegatov izmed članov blagajne in 30 zastopnikov gospodarjev za dobo 4 let. Volilni imeniki so na vpogled v Via Morelli 14, v Kanalu v občinskem uradu, kakor tudi v občinskih uradih v Tolminu, Kobaridu in Bovcu za dotične kraje. Pritožbe do 18. t. m.

Sokolska godba iz Herpelj priredi v četrtek, dne 16. t. m. majev peš-izlet v Škocijan-Matavun pri Divači. Odhod „Sokolov“ ob 1. pop. iz Herpelj. Za ta izlet se vzbuja živahno zanimanje od blizu in daleč, ki simpatizirajo z dičnim „Sokolom“. Na veselo svidenje in sokolskim nazdar!

„Udruženje“ divjih lovcev pred okrožno sodnijo v Gorici. V četrtek, dne 9. maja t. l. se je pričela dolga razprava pred c. kr. okrožno sodnijo v Gorici. Obtoženi so bili: posestnika Jožef Bratina in Fran Bratina iz Stomaža, Amalija Rauter, Terezija Bratina itd., osem Vipavcev, zaradi zločina tatvine, izvršenega s tem, da so v nedoločljivih dneh leta 1911 do 5. decembra 1911, v onem delu erarskega trnovskega gozda, ki ga ima v zakupu goriški zdravnik dr. Weinlechner in drugih nedoločljivih krajih, ustrelili veliko, nedoločljivo število glav divjačine in sicer srn in srnjakov ter da so se pečali z divjim lovom takorekoč kakor z redno obrtjo. Nekateri obtoženci so bili obtoženi, da so ukradli puške, drugi zopet, da so ukradene srnjake nosili prodajati v Gorico in v Trst, dasi jim je bilo dobro znano, da izhajajo iz tatvine.

Obtoženi so bili prestopka, da so brez dovoljenja oblasti nosili puško itd.

Razprava, kateri je predsedoval višji svetnik Rutar, je bila silno dolga, trajala je dva cela dneva in je bila sodba proglašena še le drugi dan pozno zvečer. Obtožbo je zastopal prvi državni pravdnik Jnglič, obtožence pa sta branila dr. Josip Mandić iz Trsta in dr. Karel Podgornik iz Gorice.

Zaslišanih je bilo 34 prič, zvedenci v lovski stroki, gozdni in lovski nadzorniki z Goriškega in Kranjskega itd.

Oba branitelja sta odločno pobijala obtožnico. Po dolgem posvetovanju je bila proglašena sodba: 4 obtoženci, oziroma obtoženke so bili oproščeni vsake krivde in kazni, eden je bil obsojen zaradi prestopka goljufije na mesec dni zapora, eden zaradi prestopka goljufije na 14 dni zapora, eden zaradi zločina tatvine na 4 mesece ječe in eden zaradi prestopka nošenja orožja na 24 ur zapora.

Razpravi je prisostvovalo veliko občinstva, po večini lovci.

DAROGI

— Za veliki Ciril Metodov ples so darovali nadalje po K:

Gg. dr. Kisovec Trst 6, Miroslav Pretner Trst 2, Anton Babič Trst 6, Gregor Babič Trst 6, Antonija Pakiž Trst 8, Slavica Pahor Trst 2, Ivan Grbec Škedenj 2, Josip Negode Sv. Ivan 4, Milan Stubelj Trst 3-20, dr. Fran Dorčič Gorica 4, Vekoslav Dugulin Trst 10, Ivan Ban Prosek 2, H. C. Gorica 10, Mate Biloslavo Trst 6, Josip Prunk Rim 6, prof. dr. Gaberšek Trst 4, dr. Antončič Trst 4, prof. Pirjevec Trst 6, Ivan Debenjak Trst 2, Karol Ferluga Trst 2, Rajner Hlača Trst 3.

Vsem darovateljem srčna hvala!

— Podružnici v škodnju darujejo 2 K ga. Antonija Sancin in ga. Vekoslava Sancin Čukova in g. Štefan Gerk.

Za obrambni sklad Štefan Gerk, Silvester Godina Kudrič in Miloš Pahor po 1 krono.

Istočasno se odbor zahvaljuje g. Sancin Pirkovi, Nini Mozerjevi in Mariji Sigmundovi za darovane cvetlice o priliki občnega zbora; g. Lovro Sancin Cinu pa za prepustitev prostora na Sabatnjaku.

ZAHVALA.

Podpisani se iz dna srca zahvaljujejo vsem onim cenjenim osebam, ki so o priliki prebridke izgube njiju soproga, ozir. očeta

Ivana Kravanja

tešili ter blagega pokojnika v tako obilem številu spremili k večnemu počitku.

Posebno bodi izrečena prisrčna hvala prečastiti duhovščini, dalje slav. pevskega zboru in sploh vsem, ki so pripomogli, da se je pogreb blagega pokojnika izvršil na tako veličasten način.

OPČINE, dne 13. maja 1912.

Žalujoča rodbina
KRAVANJA - HORVAT.

AGENTI

ali krajni zastopniki

za prodajo najboljšega Liptovca (Liptauer) se iščejo v vseh — — — — — večjih mestih monarhije. — —

Prva bos. herc. tovarna ovčjega srna
TRAVNIK — BOSNA.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65
Stavbeni in galanterijski klepar. —
Pokrivač streh vsake vrste.
PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA
DELA IN POPRAVE
PO NIZKIM CENAM.
:: Delo dobro in z jamčeno. ::
Telef. 25-26. □ Poslovodja: Franjo Jenke.

Proda se senožet pri Proseku 12000 □ mt.
tik velike ceste. Pojasnila daja Jernej
Košta št. 1, Prosek. 1030

Šivalni stroj za čevljarje „Minerva“ in stroj za šivati se prod. Nizka cena. Via della Mura št. 5.

Poslopje s tremi stanovanji, dvorec (vila) s petimi razkošnimi sobami, 1500 težnjev zemljišča s trtnimi nasadi je na prodaj na prosekški cesti (strada d'Italia), pol ure od Trsta, vse skupaj za 70.000 kr. n. Ponudbe na Giustino Sozzich, ul. S. Giovanni 9, II. n. 1042

Penzionist star 50 let, išče primerne službe kakor sluga v kaki pisarni ali uradu. Ponudbe na inseratni oddelek Edinosti pod šte. 50. 1043

Služkinja za družino, obstoječo iz gospoda in gospe, ki zna tudi kuhati in govoriti nemško, se sprejme takoj. Popraskati na Korzu št. 8, Nimmerrichter. 1044

Sobarica išče službo pri dobri družini. Ponudbe pod „Marija“ pošta ulica Stadion. 1046

Soba se takoj odda gospodu ali gospici. Ulica Media 7, I. 987

Lepa mehlovana soba z lepim razgledom se odda pri sv. Jakubu pri slovenski družini. Via S. Marco 4, III. 1028

Moderne spalne sobe ter vsakovrstno drugo mizarsko delo izdeluje M. Majcen, mizar, ulica Belvedere 28, ogel Torquato Tasso. 558

ZALOGA

ovsa in sena

beneških in ogrskih otrobov, slame, turšice, drobnih otrobov.

SPECIJALITETA:

oves za seme, priprave za hleve itd.

Blago prve vrste, zelo ugodne cene!

Giosué Crucciatti

via Gulli št. 33. — Telefon št. 313 X/IV.

Mizarska delavnica

Francesco Kramer

Trst, via Miramar št. 21.

Izvršujejo se vsakovrstna mizarska dela in se jamči za točno izgotovitev po umetniških pravilih. Najzmernejše cene.

:: 60.000 kron ::

blaga, deloma poškodovanega, se prodaja

RADI POŽARJA

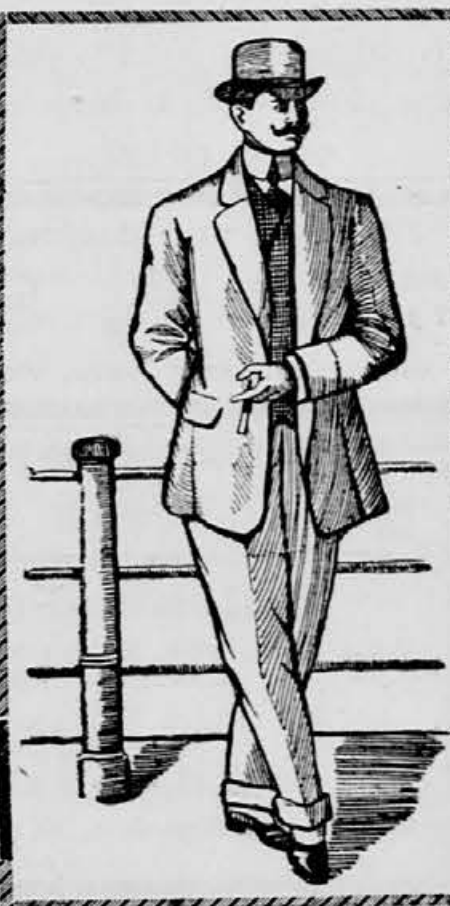
po najnižjih cenah

v manufakt. trgovini

KARL ANDREJČIČ

v Trstu, ulica Malcanton št. 10-12

Poslužite se prilike.

Trst - Corso 37

jutri 15. t. m.

na Corsu št. 37

nasproti kavarni „AL CORSO“

se odpre

= nova =

VELIKA TRGOVINA

izgotovljenih oblek za moške in dečke, za dame in deklice, ter vsakovrstnega ženskega blaga.

(podružnica tvrdke RICHTER & GLASER).

= Bogata izbira najnovejšega modnega blaga. =

Za dobroto blaga in za ugodne cene se ni bati nikake konkurence.

Čevljarnica „Alla Sartorella“ - Trst

VIA BARRIERA VECOVIA ŠT. 10 (nasproti stadijarnu Gatti)

Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. Blago izvršno in CENE ZMERNE.